

فاطمه (س)، تجلی انسان کامل الهی

در آستانه سالروز شهادت حضرت فاطمه زهر(س) و در گفت‌وگو با حجت الاسلام محمد رضایی تهرانی، به بررسی ویژگی الگو بودن آن حضرت و ابعاد گوناگون آن در حیات فردی و اجتماعی انسان ها و به ویژه، نقش این الگو در ترسیم مسیر مجاهدت و تلاش برای رسیدن به کمال پر داخته ایم

جواد نواتیان رودسری – امشب، خورشید تابناک خانه امیرمؤمنان (ع) غروب می کند. فاطمه (س) امشب به دیدار پدر می‌رود و تحقق وعده‌ای را که از خاتم المرسلین (ص) دریافت کرده است، به چشم می بیند. با این حال، آن چه امشب قلب هر مؤمنی را به درد می‌آورد و روح هر انسان آزاده‌ای را عذاب می‌دهد، تنها هجرت مظلومانه فاطمه(س) نیست، تنهایی غریبانه علی(ع) نیز هست؛ آن لحظات سخت، آن وداع جانسوز با همسر و فرزندان، مگر می‌شود رنجی به این عظمت را در قالب واژه‌ها بیان کرد؟ فاطمه (س)، برای همه آنان که به دین احمدی و مکتب محمدی مهر می‌ورزند و اهل بیت (ع) را دوست دارند، یک الگوی تمام عیار است؛ نه فقط در عرصه دفاع از ولایت یا نماد زن مسلمانی که شارع مقدس برای پیروانش ترسیم کرده، او در همه ابعاد زندگی، در جزء جزء آن چه در حیات هر انسان قابل احصاست، یک الگوی بارز، برجسته و بی‌بدیل محسوب می‌شود. در آستانه سالروز شهادت حضرت فاطمه زهر(س) و برای مرور ویژگی‌های برجسته سیره نورانی آن‌حضرت، به سراغ حجت الاسلام والمسلمین محمد رضایی تهرانی، کارشناس مذهبی و مدرس حوزه و دانشگاه رقیم، تا از وی بپرسیم و بیشتر بدانیم. آن چه در پی می‌آید، مشروح سخنان او در باره الگو بودن فاطمه زهر(س) است که برای اختصار و حفظ پیوستگی، سوالات از آن پیراسته شده.

■ الگوی نیکوی صاحب‌الزمان (عج)

پرداختن به ابعاد وجودی سیره حضرت زهر(س)، کار ساده‌ای نیست؛ این ابعاد، گستره عظیمی را در بر می‌گیرد که نمی‌شود در یک مجال مختصر، حتی آن‌ها را مرور کرد. انعکاس سیره نورانی حضرت

زهر(س) و جایگاه بی‌بدیل آن را می‌توان در بیان مبارک حضرت ولی‌عصر(عج) ملاحظه کرد. آن‌حضرت در روایتی می‌فرمایند: **اِنَّ لی فی ابنة رسول ا... اسوة حَسَنَة**؛ در وجود نازنین مادر من زهر(س)، شاخصه‌هایی وجود دارد که برای من، به عنوان الگو و آن هم الگوی نیکو و حسنه قابل استفاده است و من به این الگوی مقدس اقتدا می‌کنم. این حدیث را شیخ طبرسی در «احتجاج» و شیخ تومی در «الغیبه» آورده‌است. شاید اگر درباره نکتاتی که می‌توان از این روایت برداشت کرد، صحبت کنیم، بشود به فرازهایی از ابعاد وجودی زهرای اطهر(س) اندکی پی برد.

نکته نخست: انسان غریزه‌ای دارد به نام «الگوطلبی»؛ یعنی انسان فقط با دانستن و شناخت خوبی‌ها و بدی‌ها تربیت نمی‌شود. اگر ما برای کسی، تمام محورهای خوبی و بدی را ترسیم و بعد او را به خوبی دعوت‌و از بدی نهی کنیم، آن فرد در ذهنش به اقتناع نمی‌رسد؛ قانع نمی‌شود و ممکن است تصور کند آن چه برایش گفته‌ایم، رویکردی آرمانی و غیر قابل دسترس است. بنابراین، اگر بخواهیم در مسیر تربیت انسان گام برداریم، باید در کنار بیان خوبی‌ها و بدی‌ها، نمونه مجسم و عینی آن را هم ارائه کنیم و به مخاطب خودمان نشان بدهیم که آن صحبت‌ها، تصورات مربوط به یک دنیای آرمانی و غیر قابل دسترس نیست. در قرآن کریم، خداوند در کنار بیان خوبی‌ها و بدی‌ها، ارائه نمونه‌های مجسم را در دستور کار قرار می‌دهد؛ روایت زندگانی پیامبران الهی به عنوان مصداق عینی و تجسم خوبی‌ها و روایت زندگی اشیقا به عنوان مصداق عینی و مجسم بدی‌ها. طبعاً انتخاب این الگو، می‌تواند مسیر زندگی انسان را تعیین کند.

نکته دوم: در انتخاب این الگو، باید به نیازهای افراد و سطح معنوی و آگاهی آن‌ها توجه داشته باشیم. نمی‌توانیم برای یک استاد دانشگاه، در فضای علمی و آکادمیک، الگویی از میان دانش‌آموزان دوره ابتدایی بیاوریم؛ الگوی آن استاد، قطعاً باید از خود وی فراتر باشد. انسان در مسیر کمال و پیشرفت، طبیعتاً نیازمند الگویی است که سطح بالایی داشته‌باشد. یعنی الگوهای سطح پایین به درد انسان نمی‌خورد. برای رسیدن به مراتب بالاتر، نیازمند الگوهای والاتر هستیم؛ الگوهایی برجسته‌تر و چشم‌پرن‌کن‌تر. برای همین است که در قرآن، رسول‌خدا(ص) به عنوان اسوه حسنه معرفی می‌شود، کسی که در مدار پروازی خودش، تمام مراحل کمال الهی را طی کرده و به درجات اعلا در تمام عرصه‌ها رسیده است. انسان با پیروی از چنین الگویی، می‌تواند در مسیر کمال گام بردارد. حال ببینید، امام زمان(عج) که خاتم‌الاوصای خاتم‌الانبیاست و به نوعی، تمام آن خوبی‌ها در وی خلاصه می‌شود و جهان به وسیله او، از ظلم و ستم رهایی می‌یابد، وجود نورانی و مقدسی که اصلاً انسانی معمولی نیست و مسئولیت پیاده کردن نظام حاکمیت واحد الهی را در جهان بر عهده دارد و در حدی از کمال قرار گرفته است که حضرت مسیح(ع)، در جایگاه نماینده و افسر ارشد ایشان در قیام جهانی قرار می‌گیرد، حضرت فاطمه زهر(س) را الگوی خودش معرفی می‌کند. بنابراین، وقتی از حضرت فاطمه(س) به عنوان الگو یاد می‌کنیم، سطح این الگو، بسیار فراتر از اسوه بودن برای بانوان زنان است؛ فاطمه زهر(س)، جلوه و تجلی کامل انسان الهی است، انسانی که تمام مراحل کمال را طی کرده و می‌تواند معیاری تمام‌عیار برای همه آدم‌ها باشد؛ هر چند که جسم مطهر آن حضرت،

در این عالم، در قالب یک بانو جلوه ناز له وجودی پیدا کرده‌است و خانم‌ها بیش از آقایان می‌توانند از برکات آن بر خوردار شوند. این مسئله، یعنی اسوه کامل بودن حضرت زهر(س)، بیانگر یک اصل مهم و اساسی دیگر هم هست؛ این‌که زن بودن، نمی‌تواند مانع پیشرفت و تعالی شود و بانوان نیز، می‌توانند مانند مردان، پله‌های ترقی و کمال را طی کنند و به اوج قله انسانیت برسند.

■ جلوه‌ای برجسته در حیات زهر(س)

در میان همه جلوه‌های ابعاد وجودی حضرت فاطمه(س)، آن چه بیش از همه برای ما بروز و ظهور دارد، توجه ویژه آن بانوی گرامی به پرور دگار و اصل متعالی ولایت است. حضرت زهر(س)، طی زندگی با برکت خودش و در مسیر رسیدن به کمالات الهی، در کنار ولی... الاعظم، راسخ و ثابت قدم حرکت کرد و با آن‌که از شخصیت والای اجتماعی، سیاسی و معنوی برخوردار بود، وقتی احساس کرد که حریم ولایت مورد تعرض قرار گرفته است و باید به دفاع از آن برخیزد، درنگ نکرد. با وجود آن‌که می‌دانست این دفاع، هزینه‌ای سنگین دارد. فاطمه(س) از شخصیت والای اجتماعی، سیاسی و معنوی برخوردار بود، وقتی احساس کرد که حریم ولایت مورد تعرض قرار گرفته است و باید به دفاع از آن برخیزد، درنگ نکرد. با وجود آن‌که می‌دانست این دفاع، هزینه‌ای سنگین دارد. فاطمه(س) در حوادث بعد از رحلت پیامبر(ص)، نه فقط متکفل جهاد تبیین است بلکه فراتر از آن، در صحنه حضور عینی و فیزیکی دارد و در میدان مبارزه و جهاد، انواع خطر‌ها را به جان می‌خورد و فرزند دلبدنش را از دست می‌دهد، اما حاضر به ترک میدان نمی‌شود؛ این وظیفه‌شناسی، این مسئولیت‌شناسی و مسئولیت‌پذیری، چه در ابعاد فردی و چه در ابعاد اجتماعی، از آن حضرت یک اسوه الگوی نیکو می‌سازد؛ الگویی که با تأسی به او، می‌توان از قرار گرفتن در مسیر رسیدن به کمالات الهی مطمئن بود.

رونمایی از ۵محصول فناورانه در دومین رویداد ملی صنعت لوازم خانگی

هم با همکاری کانون هماهنگی دانش، صنعت و بازار لوازم خانگی برگزار شد که توانمندی‌های واحد‌ها و شرکت‌هایی که در حوزه فناوری پیشرو هستند، به نمایش گذاشته شده.

وی رویکرد رویداد ملی توسعه فناوری و نوآوری در صنعت لوازم خانگی را در سال گذشته تمرکز بر ارائه نیازهای فناورانه مورد نیاز صنعت لوازم خانگی دانست و افزود: امسال تمرکز بر روی نمایش توانمندی‌ها و شرکت‌های فنوار پیشرو در حوزه لوازم خانگی و عرضه محصولات منتخبی از واحدهای لوازم خانگی و صاحبان این صنعت است که شامل صندوق‌های حمایتی و شرکت‌های شتاب‌دهنده می‌شود و امکاناتی فراهم شد تا محصولات

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان قزوین از رونمایی پنج محصول فناورانه حوزه لوازم خانگی در دومین رویداد ملی توسعه فناوری و نوآوری در صنعت لوازم خانگی خبر داد.

رضا صفاری، مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان قزوین در جریان افتتاح دومین رویداد ملی توسعه فناوری و نوآوری در صنعت لوازم خانگی که به همت شرکت شهرک‌های صنعتی استان قزوین و کانون هماهنگی دانش، صنعت و بازار لوازم خانگی در نمایشگاه بین‌المللی تهران برگزار شد، اظهار کرد: همزمان با برگزاری بیست‌ودومین نمایشگاه لوازم خانگی در تهران، دومین رویداد ملی توسعه فناوری و نوآوری در صنعت لوازم خانگی

امنیت و آرامش دو نعمتی که در سایه فرهنگ ایثار و شهادت محقق شده است

مدیرکل بنیاد شهید و امور ایثارگران استان قم گفت: امنیت و آرامش دو نعمت و موهبتی است که در سایه ایثار و شهادت طلبی شهدا و جانبازان برای میهن اسلامی و ملت شریف ایران محقق شد. به گزارش ایثار واحد استان قم، حجت الاسلام حسن هنرمند در دیدار با دو تن از جانبازان استان قم افزود: امروز در منطقه نا آرام آسیای غربی، میهن اسلامی ما با وجود همه دسیسه‌ها و دشمنی‌ها از امنیت و آرامش برخوردار است و این‌همه حاصل از خود گذشتگی و ایثار جوانانی است که از جان گذشتند تا اسلام و ارزش‌های انسانی و الهی باقی بماند. وی ادامه داد: دشمنان ما دشمنان آزادی و استقلال ملت ایران و مخالف سر سخت آزادی همه ملت‌ها هستند و همه را در بند اسارت خود می‌خواهند، چراکه منافع‌شان در اسارت و سر سپردگی‌های دولت‌ها و ملت‌ها کسب می‌شود. حجت الاسلام هنرمند تأکید کرد: اما ملت ما پرورش یافته مکتب حسینی است، مکتبی که فریادش «هی‌هات من الذله» است، این ملت، ملت شهادت است، ملت امام حسین (ع) است و سردار دل‌هایش حاج قاسم سلیمانی است که به دست شقی‌ترین انسان‌ها به شهادت رسید.

وی اضافه کرد: پیروان این مکتب انسانی تا پای جان پای ارزش‌ها ایستاده‌اند و حتی بعد از مجروحیت نیز بر رنج‌های آن صبر نموده و ذره‌ای از ارزش‌هایشان فاصله نمی‌گیرند. برخی خون‌شان برای عزت و سربلندی ملت سرافراز ایران و حفظ ارزش‌های الهی و انسانی ریخته شده و به مقام شهادت رسیده‌اند و برخی اعضا و جوارح‌شان را در این راه از دست داده‌اند و ایثارگرانه در این راه صبر نموده‌اند. در پایان این دیدار از صبر و ایثار جانبازان سرافراز امان الهامی و علی حیدری فطرت تجلیل صورت گرفت.

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان قزوین خبرداد؛

رونمایی از ۵محصول فناورانه در دومین رویداد ملی صنعت لوازم خانگی

به نمایش درآمده و خدمات صاحبان صنایع ارائه شود. صفاری با اشاره به رونمایی از پنج محصول فناورانه در حوزه لوازم خانگی که سال گذشته به محصول تبدیل شده‌اند، گفت: همزمان با این رویداد، رویدادهای همایشی و نمایشگاهی اجرا و پنج نشست تخصصی برگزار شد و تلاش کردیم از ظرفیت‌های قانونی، تجربیات و امکانات موجود در حوزه فناوری استفاده کنیم. این مسئولان با توجه به فعالیت «واحد صنعتی تولیدکننده لوازم خانگی در استان قزوین و تعدد خدمات وابسته به آن در استان، توضیح داد: حدود ۲۰نیز فناورانه در صنعت لوازم خانگی طی سال گذشته و امسال شناسایی شده که به شرکت‌های نوآور ارائه می‌شود و با فراهم کردن شرایط

و جلسات، امیدواریم منجر به نتیجه عقد قرارداد شود. او قیمت کالاهای داخلی نسبت به کالاهای مشابه در حوزه لوازم خانگی ایرانی را بسیار متفاوت و کیفیت آن‌ها را رو به بهبود دانست و افزود: طی سال‌های اخیر، تمایل مردم برای خرید کالاهای داخلی رشد داشته و استقبال خوبی هم صورت گرفته است.

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان قزوین تصریح کرد: بعد از تحریم‌ها بسیاری از برندهای حوزه لوازم خانگی، ایران را رها کردند که خوشبختانه در حال حاضر، مشکلی در تأمین کالای لوازم خانگی نداریم که نشان می‌دهد توانمندی کشور در حوزه لوازم خانگی طی دو سال گذشته، چندین برابر بوده و توانسته خلا‌ها را جبران کند.

مدیرعامل شرکت گاز همدان:

افزایش ۳ درصدی مصرف گاز در استان

مدیرعامل شرکت گاز همدان گفت: با افزایش سرما و برودت هوا میزان مصرف گاز طبیعی در سطح استان به ویژه شهر همدان افزایش یافت و مشترکان در شبانه روز گذشته ۱۵ میلیون و ۲۰۰ هزار متر مکعب گاز مصرف کردند که نسبت به مدت مشابه سال گذشته سه درصد بیش‌تر است.

محمد صادق محبی نظر در گفت‌وگو با خبرنگار ایرنا اظهار داشت: بر همین اساس توصیه می‌شود مشترکان دمای منازل خود را بین ۱۸ تا ۲۱ درجه تنظیم کنند تا در مصرف گاز صرفه جویی و الگوی مصرف رعایت شود.

وی با اشاره به افزایش تعرفه‌های گاز خانگی از ۱۷ آذر سال جاری نیز افزود: ۷۴ درصد از مشترکان بخش خانگی استان (مشترکان خوش مصرف) که در سه به گذشته از افزایش مصرف گاز ۲۰ درصدی معاف شدند، ۲۰ درصد از مشترکان این گروه از مشترکان ایجاد نخواهد شد و قیمت گاز بها حتی نسبت به سال ۹۴ برای آنها بدون تغییر تعرفه بوده است. مدیرعامل شرکت گاز استان همدان گفت: تعرفه گازبها از پله چهارم و ششم ۳۰ درصد، از پله هفتم تا دهم ۵۰ درصد و از پله ۱۱ و ۱۲ (بد مصرف‌ها) نیز قیمت ثابت هر متر مربع پنج هزار تا ۶ هزار تومان افزایش می‌یابد.

محبی نظر با اشاره به اجرای طرح پایش ادارات دولتی در سطح استان نیز اظهار داشت: در راستای مصرف بهینه و ایمنی گازچند مورد اخطار برای ادارات استان صادر شد و چنانچه الگوی مصرف رعایت نشود با قطعی گاز مواجه می‌شوند.

وی با اشاره به اینکه پنجره‌های ۲جداره، بین ۲۰ تا ۴۰ درصد مصرف گاز طبیعی و انرژی را نسبت به یک جداره کاهش می‌دهد به مشترکان خانگی توصیه کرد که منازل خود را به پنجره‌های ۲جداره مجهز کنند و با این کار مانع از هدررفت انرژی و افزایش مصرف گاز طبیعی شوند. مدیرعامل شرکت گاز استان همدان با بیان اینکه شهروندان در فصل سرما از پرده‌های ضخیم در منازل استفاده کنند، افزود: مشترکان بخش‌های خانگی، اداری و تجاری با کاهش یک درجه‌ای دمای محیط در فصل سرما، می‌توانند تا ۶ درصد در مصرف گاز طبیعی صرفه‌جویی کنند و گازبهای آنان در پله پایین‌تری محاسبه شود.

محبی نظر از مشترکان خواست که در هنگام بروز حوادث احتمالی به منظور جلوگیری از بروز خطرات نیز شیر اصلی گاز را قطع کنند و با هر گونه مشکل نیز مراتب را از طریق شماره تلفن ۱۹۴ به امداد گاز اطلاع دهند.

هم اکنون ۱۰۰ درصد جمعیت شهری (۳۱ شهر)، ۹۹.۸ درصد جمعیت روستای (۱۰۴۱ روستا)، ۱۵ شهرک صنعتی، ۹ ناحیه صنعتی و ۱۰۴ واحد صنعتی استان همدان از گاز برخوردار هستند.

گفتاری از استاد محمد جواد نفاط

جایگاه «تکریم»

در مکتب تربیتی فاطمه(س)

چقدر خوب است که ما، به حیات و سیره نورانی حضرت زهر(س)، به عنوان یک مکتب نگاه کنیم. حقیقتاً حرکت در مسیر این مکتب، دواى دردهای ماست. مشکل ما این است که در بیان ارادت، معمولاً از آن چه مربوط به زبان است، دریغ نمی‌کنیم، اما در مرحله عمل، کم می‌آوریم؛ غافل از این که با حلوا حلوا گفتن، دهان شیرین نمی‌شود. حضرت فاطمه(س) برای تربیت فرزندانش ارزش بسیاری قائل است؛ حتی گاهی برای این موضوع به مسجد نمی‌رود. بچه‌ها با آن حضرت ارتباط نزدیک و تنگاتنگی دارند، با او راحت هستند. نقل است یک بار حضرت زهر(س) نتوانسته بود مسجد برود، اما وقتی امیرالمؤمنین(ع) به خانه برگشت، دید که خانم از محتوای بیانات پیامبر خدا(ص) باخبر است. وقتی علت را پرسید، فهمید که امام حسن(ع) که در آن زمان هنوز کودک بود، بلافاصله بعد از اتمام سخنان رسول خدا(ص) به خانه می‌آید و آن‌ها را در قالب یک سخنرانی، برای مادرش بازگو می‌کند. جالب این جاست که وقتی امام علی(ع) روز بعد در خانه مخفی شد تا این هنرنمایی فرزند را ببیند و لذت ببرد، امام مجتبی(ع) با احساس حضور پدر در خانه، نتوانست مثل همیشه برای مادر بزرگوارش سخنرانی کند. ببینید تأثیر مادر و محبت او روی بچه چقدر لطیف و دقیق است؟ بچه‌ها در سنین پایین به مادر وابسته‌ترند و این، البته عیب نیست. مادر باید برای بچه وقت بگذارد، و وقتی از بیرون خانه، از بازی و از مدرسه برمی‌گردد، به استقبالش برود و برای فرزند، گوش شنوا باشد و این گونه به کودکش شخصیت بدهد. برخی از ماعادت داریم که نگذاریم بچه‌ها حرف بزنند؛ این رفتار صحیح نیست. بچه‌ها به صحبت کردن نیاز دارند، نباید آن‌ها را مقدم بداریم و هنگام صحبت، به چشمانشان نگاه کنیم؛ این بخشی از سیره تربیتی حضرت زهر(س) است. یادمان باشد که اثر «تکریم» در تربیت بسیار زیاد است. حدیث داریم: **«مَنْ كَرَّمَتْ عَلَيْهِ نَفْسَهُ هَانَتْ عَلَيْهِ شَهْوَتُهُ»**؛ اگر شما فردی را تکریم کنید و به او شخصیت بدهید، باعث می‌شود که وی تن به آلودگی گناه و شهوات ندهد و این نکته مهمی است که نباید آن را در تربیت فرزندانمان دست کم بگیریم.

بر گرفته از صحبت‌های پر نامه «سمت خدا» ۱۴۰۱ آذر ۲۹

معاون برنامه‌ریزی اداره کل ارتباطات و امور بین‌الملل شهرداری اصفهان خبر داد؛

پوشش لحظه‌ای رویدادهای مهم

مدیریت شهری اصفهان در «شبکه شهر»

بین المللی و تعاملات دیپلماتیک میان مقامات ارشد شهری با سایر مقامات از جمله رویدادهایی است که به صورت لحظه‌ای و زنده در شبکه شهر پوشش داده می‌شود. مردانی رعایت ایجاز و گزیده‌گویی و ادبیات متمایز در نگارش اخبار را از وجوه شاخص شبکه شهر دانست و گفت: این اخبار به صورت ویژه برای استفاده کاربران در فضای مجازی نگارش و تنظیم می‌شود؛ به نحوی که بیشترین و بهترین اطلاعات را در فضایی خلاصه و محدود ارائه می‌کند.

معاون برنامه‌ریزی اداره کل ارتباطات و امور بین‌الملل شهرداری اصفهان با بیان اینکه شبکه شهر به جز جنبه خبری از فضایی فرهنگی اجتماعی نیز برخوردار است، بیان داشت: علاوه بر اخبار و رویدادهای مدیریت شهری، تولیدات تصویری، متنی و چندرسانه‌ای مختلفی نیز با محوریت ظرفیت‌های سرشار محلات، جاذبه‌های گردشگری مناطق و مسائل و دغدغه‌های شهروندان در شبکه شهر پیش روی شهروندان اصفهانی قرار می‌گیرد.

